

vrijdag, 10 januari 2020 12:25

Ons Dorpsbelang en het vliegtuig geluid...

Vereniging Dorpsbelang Engelum Secretariaat L. Ynema. F.Klazingastrjitte 23. 9038 TG Engelum. I.ijnema@engelum.com

Beste dorpsbewoners,

Als dorpsbelang Engelum zijn we bij een "bijpraat" avond geweest van het Commissie Overleg & Voorlichting Milieu (COVM). Deze vertegenwoordigen de bewoners rondom de vliegbasis en geeft gevraagd en ongevraagd advies over geluidhinder rond militaire vliegbases. Denk bijvoorbeeld aan maatregelen om geluidhinder rond de luchthavens te verminderen.

Sinds een jaar is het geluidsmetnet actief, deze meet op verschillende punten het geluid wat de vliegtuigen (dus ook de F-35/ JSF) maken. Zoals de verwachting was maakt de F-35/ JSF meer lawaai dan de F-16, dit geluid van de JSF is ook eerder en langer te horen. Met het geluidsmetnet worden zelfs geregeld pieken van 120 dBA gemeten. Ook is de verwachting dat de vliegroute van de JSF bij de start anders dan de F-16 zal zijn wat een stuk nadeliger uitpakt voor Ingelum.

Hieronder een verslag van de punten die naar voren kwamen op deze avond:

Geluid F-35 en F-16 vliegbasis Leeuwarden

Sinds 27 november vliegt de F-35 vanaf vliegbasis Leeuwarden. Voor de omwonenden weer een spannend moment. Hoe hard zal het geluid zijn? De belevingsvlucht in 2016 heeft wel meer duidelijkheid gegeven, maar hoe is het bij het reguliere oefenen? Of is daar nu ook nog niet alles over te zeggen, omdat de F-35 in het begin vast niet voluit en met volle bewapening zal vliegen? Of hebben de piloten, nu drie jaar later, slimmere starts en landingen ontwikkeld waardoor het geluid wat gereduceerd wordt? Echte duidelijkheid zal pas over langere termijn te geven zijn. Ook over de vliegroutes van de F-35. Toch leert het permanent geluidsmetnet (PGMN) ons nu ook al het nodige.

Kijk daarom ook geregeld op: <https://lwr.flighttracking.casper.aero/>

Een-Vandaag kwam eind december naar Marsum en Jelsum om de landing en de start van de F-35 en de F-16's mee te maken. In bijgaande link is de radiuitzending terug te luisteren. Ook is een filmpje te zien van een landende F-35.

<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/straaljager-f35-vliegt-nu-4-keer-per-week-ik-had-gehoopt-dat-het-mee-zou-vallen-maar-dat-is-dus-n/>

Enkele highlights van het vliegen na 27 november tot einde jaar:

1. Er zijn geen "circuitlandingen" meer geweest. Alle landingen, van de F-16's en de F-35 zijn "straight in" landingen geweest. Dat is opmerkelijk. In de COVM-vergadering van mei en november is de basiscommandant nog nadrukkelijk gewezen op de extra geluidsoverlast die de circuitlandingen geven. Op het geluidsmmeetnet is goed te zien hoeveel meer geluidmeters in het rood schieten bij een circuitlanding. Verzoek was dan ook om veel vaker de straight in landingen uit te voeren. Dat was niet mogelijk omdat de piloten de circuitlandingen moeten blijven oefenen, aldus commandant Stallmann destijds. Maar vanaf eind november heeft dit dus toch niet meer plaatsgevonden.
2. Het geluid van de startende F-16's over Marsum was harder dan daarvoor. De F-16's vlogen lager bij Marsum en ook werd het zogenaamde bochtje rond Marsum amper gemaakt. Daardoor vlogen de F-16's dichter bij Marsum.
3. Er werd volgens onze waarneming geen F-16 start meer met de naverbrander gemaakt. Normaal starten de F-16's bijna allemaal met naverbrander. Deze gaat uit bij het einde van de startbaan. De F-16 heeft dan aanzienlijk hoogte gewonnen. Hierdoor kan veilig het bochtje rond Marsum gemaakt worden. Door het gebruik van de naverbrander wordt Westeinde wel meer met geluid belast.
4. Marsum kreeg door de geringere hoogte van de F-16 en het rechtdoor starten aanzienlijk meer geluid te verduren dan gemiddeld. Geregeld werden geluidspieken van 110-120 dBA gemeten!
5. De conclusie is te trekken dat de basiscommandant het vliegen moest aanpassen om bij Westeinde binnen de geluidscontouren te blijven. Dat is vaak het punt waar de contouren helemaal "vol gevlogen" worden. Dit jaar is door de Frisian Flag en de verlengde wapeninstructeursopleiding aanzienlijk geluidsruijme verbruikt. Het heeft er alle schijn van dat er tot einde van 2019 weinig geluidsruijme meer over was.
6. Het geluidsmmeetnet liet zien dat de F-35 op de 1e dag 6 dBA meer geluid maakte dan de F-16. Vanaf de 2e dag werd het vliegpap gewijzigd. De F-35 vloog bij de start veel noordelijker dan de F-16. Mooi voor Marsum, want de F-35 was bij de start zelfs circa 8 dBA stiller dan de F-16. Slecht voor Ingelum, Bitgummole en Bitgum. Ingelum had bij de F-35 14 dBA meer dan bij de gemiddelde F-16.
7. De landingen van de F-35 vonden over Jelsum plaats. Gemiddeld mat het PGMN zo'n 15-16 dBA meer landingsgeluid dan de F-16. Eenmalig werd door ons handmatig de landingen gemeten van zes F-16's en een F-35 recht onder het vliegpap bij de woningen aan de Skierhusterwei. De F-35 was toen gemiddeld 20 dBA luider. Dat moet gecorrigeerd worden door minder te vliegen om binnen de geluidscontouren te blijven.

Kortom: De F-35 blijkt bij landingen in praktijk veel luider dan de F-16. Defensie staat voor een uitdaging om binnen de beschikbare geluidsruijme te blijven. Dat zullen ze, conform hun

toezeggingen, gaan doen. Door betere simulatoren hoeft er veel minder gevlogen te worden met de F-35 zelf. Circuitlandingen kunnen mogelijk beperkt worden. De vliegroutes van de F-35 kunnen bij de start misschien nog iets verbeterd worden. En wellicht kan de software van de toestellen nog iets worden aangepast. Maar of dat al met al voldoende zal zijn? De tijd en het geluidsmeetnet zullen het ons leren.

Gerard Veldman uit Koarnjum

Geert Verf uit Marsum